

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XII

SARAJEVO, 15. 07. 2019.

BROJ / NUMBER: 10.1.1

GODIŠNJI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA FEDERACIJU BiH, 2018.GODINA PROIZVODNI PRISTUP – prvi rezultati

ANNUAL GROSS DOMESTIC PRODUCT FOR THE FEDERATION OF BiH, 2018 PRODUCTION APPROACH – first results

Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama (prvi rezultati) u Federaciji BiH za 2018. godinu iznosi 21.945.615 hiljada KM i nominalno je veći za 6,8% u odnosu na 2017. godinu. Stopa realnog rasta BDP-a u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu iznosi 3,6%.

Gross domestic product at current prices (first results) for Federation of BiH for 2018 amounts to 21,945,615 thousand KM and increased by 6.8% in nominal terms compared to 2017. The real growth of GDP in 2018 compared to the previous year is 3.6%.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 značajan realni rast bruto dodane vrijednosti u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu zabilježen je u područjima djelatnosti:

- Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov (A) 13,2%;
- Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (D) 11,6%;
- Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 6,7%;
- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (N) 6,6%;
- Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (G) 5,7%;
- Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti (M) 5,5%;
- Informacije i komunikacije (J) 3,9%;
- Prerađivačka industrija (C) 3,6%;
- Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (E) 3,5%.

Observed by sections of Classification of Activity BiH 2010, in the 2018 compared to the 2017, significant real growth of the gross value added was recorded in:

- *Agriculture, forestry and fishing (A) 13.2;*
- *Electricity, gas, steam and air conditioning supply (D) 11.6;*
- *Financial and insurance activities (K) 6.7%;*
- *Administrative and support service activities (N) 6.6%;*
- *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G) 5.7%;*
- *Professional, scientific and technical activities (M) 5.5;*
- *Information and communication (J) 3.9%;*
- *Manufacturing (C) 3.6%;*
- *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (E) 3.5%.*

Realni pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u sljedećim područjima djelatnosti:

- Vađenje ruda i kamena (B) 3,5%;
- Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje (O) 0,4%.

Real fall of gross value added was recorded in:

- *Mining and quarrying (B) 3.5%;*
- *Public administration and defence; compulsory social security (O) 0.4%.*

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE
GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

	2017	2018 ¹⁾	
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. KM	20.539.696	21.945.615	<i>Gross domestic product at current prices, 000 KM</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, KM	9.331	9.992	<i>Gross domestic product per capita, KM</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. EUR	10.501.941	11.220.787	<i>Gross domestic product at current prices, 000 EUR</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR	4.771	5.109	<i>Gross domestic product per capita, EUR</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. USD	11.835.031	13.240.190	<i>Gross domestic product at current prices, 000 USD</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, USD	5.377	6.029	<i>Gross domestic product per capita, USD</i>
Stanovništvo, procjena sredinom godine	2.201.193	2.196.233	<i>Population, mid-year estimate</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/EUR ²⁾	1,9558	1,9558	<i>Average annual exchange rate KM/EUR²⁾</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/USD ²⁾	1,7355	1,6575	<i>Average annual exchange rate KM/USD²⁾</i>

¹⁾ Prvi rezultati

¹⁾ First results

²⁾ Izvor: Centralna banka BiH

²⁾ Source: Central bank of BiH

Tabela 2. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED

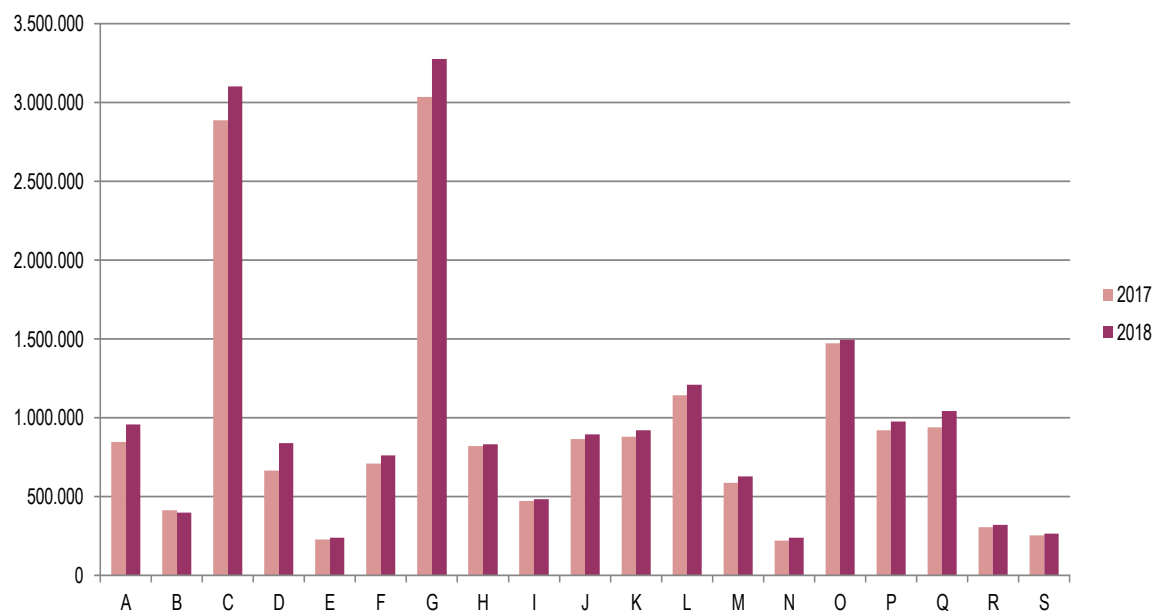
Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost, tekuće cijene u hilj. KM <i>Gross value added, current prices in 000 KM</i>		Struktura <i>Structure %</i>		Nominalni indeksi <i>Nominal indices</i>	Stope realnog rasta <i>Real growth rates %</i>	Section of activity
	2017	2018 ¹⁾	2017	2018 ¹⁾	2018 ¹⁾ /2017	2018 ¹⁾	
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	846.280	956.407	4,1	4,4	113,0	13,2	A <i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B Vađenje ruda i kamena	413.704	396.742	2,0	1,8	95,9	-3,5	B <i>Mining and quarrying</i>
C Prerađivačka industrija	2.889.706	3.101.993	14,1	14,1	107,3	3,6	C <i>Manufacturing</i>
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	665.224	837.635	3,2	3,8	125,9	11,6	D <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	227.721	239.077	1,1	1,1	105,0	3,5	E <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F Građevinarstvo	709.158	761.606	3,5	3,5	107,4	2,0	F <i>Construction</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	3.034.494	3.277.174	14,8	14,9	108,0	5,7	G <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H Prijevoz i skladištenje	819.035	830.611	4,0	3,8	101,4	0,8	H <i>Transportation and storage</i>
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	472.280	484.930	2,3	2,2	102,7	2,1	I <i>Accommodation and food service activities</i>
J Informacije i komunikacije	865.580	895.172	4,2	4,1	103,4	3,9	J <i>Information and communication</i>
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	881.478	920.135	4,3	4,2	104,4	6,7	K <i>Financial and insurance activities</i>
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	1.144.634 925.737	1.211.225 978.172	5,6 4,5	5,5 4,5	105,8 105,7	0,0 -0,2	L <i>Real estate activities of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	585.720	625.903	2,9	2,9	106,9	5,5	M <i>Professional, scientific and technical activities</i>
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	219.626	237.588	1,1	1,1	108,2	6,6	N <i>Administrative and support service activities</i>
O Javna uprava i odbrana/odbrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.472.569	1.494.744	7,2	6,8	101,5	-0,4	O <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
P Obrazovanje	920.995	975.923	4,5	4,4	106,0	0,7	P <i>Education</i>
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	938.205	1.041.009	4,6	4,7	111,0	1,5	Q <i>Human health and social work activities</i>
R Umjetnost, zabava i rekreacija	303.860	319.944	1,5	1,5	105,3	1,7	R <i>Arts, entertainment and recreation</i>
S Ostale uslužne djelatnosti	254.025	265.254	1,2	1,2	104,4	2,6	S <i>Other service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	17.664.294	18.873.072	86,0	86,0	106,8	3,7	Total of activities
UFPIIM (-)	584.492	592.221	2,8	2,7	101,3	7,4	<i>FISIM (-)</i>
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	17.079.802	18.280.851	83,2	83,3	107,0	3,6	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	3.459.894	3.664.764	16,8	16,7	105,9	3,6	<i>Taxes on products less subsidies on products (+)</i>
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	20.539.696	21.945.615	100,0	100,0	106,8	3,6	Gross domestic product (GDP) at market prices

¹⁾ Prvi rezultati

¹⁾ First results

2.1 Bruto dodana vrijednost po područjima djelatnosti, hilj. KM

Gross value added by sections of activity, 000 KM

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju/priopćenju objavljuje prve rezultate obračuna Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnom pristupu za Federaciju BiH za 2018. godinu.

Obračun BDP-a je urađen po proizvodnom pristupu slijedeći koncept i preporuke međunarodne metodologije Evropski/Euroopski sistem računa 2010 (ESA 2010).

Svi podaci su iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom NACE Rev. 2.

Poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Definicije

Bruto domaći proizvod je jednak vrijednosti svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji (output ili bruto vrijednost proizvodnje) minus vrijednost svih roba i usluga potrošenih u proizvodnom procesu (međufazna potrošnja po nabavnim cijenama). Polazeći od bruto dodane vrijednosti u baznim cijenama, dodavanjem svih poreza na proizvode i oduzimanjem subvencija na proizvode dobije se BDP u tržišnim cijenama.

Bruto domaći proizvod i bruto dodana vrijednost u stalnim cijenama su važni pokazatelji dinamike i nivoa/razine ekonomskog razvoja i pokazuju ekonomski rast između različitih perioda, kada se eliminira uticaj/utjecaj promjena cijena. Obračun bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama izveden je, uglavnom, metodom jednostrukih indikatora. Za najveći broj djelatnosti korišten je pristup deflacije tekućih vrijednosti outputa, a za određene djelatnosti primijenjen je pristup ekstrapolacije fizičkim pokazateljima, u zavisnosti od raspoloživih indikatora.

Bruto vrijednost proizvodnje (output) je vrijednost dobara i usluga koje proizvode rezidentne institucionalne jedinice u određenom vremenskom periodu/razdoblju. Bruto vrijednost proizvodnje obuhvata vrijednost tržišne proizvodnje, proizvodnje za vlastitu finalnu upotrebu/uporabu i ostalu netržišnu proizvodnju (dobra i usluge koje vlada i neprofitne institucije pružaju drugim institucionalnim jedinicama bez naknade ili po cijenama koje nisu ekonomski značajne).

NOTES ON METHODOLOGY

Institute for Statistics of FBiH in this first release presents the first results of the calculation of Gross domestic product (GDP) according to the production approach for the Federation BiH for 2018.

Calculation GDP has been done by applying the production approach, according to the concept and recommendations of International methodology European System of Accounts 2010 (ESA 2010).

All data have been given by KD BiH 2010 sections of Classification of Activity, which is harmonized with the NACE Rev. 2 European Classification of Activity.

Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with exception of illegal activities.

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Definitions

Gross domestic product is equal to the value of all goods and services produced in the economy (output) less the value of all goods and services used in the production process (intermediate consumption at purchase prices). Starting from the gross value added at basic prices, by adding all taxes on products and subtracting subsidies on products, GDP at market prices is calculated.

Gross domestic product and gross value added at constant prices are important indicators of dynamics and level of economic development and present the economic growth between different periods, when price effect is eliminated. Calculation of GDP at constant prices is done, mostly, by the single indicators method. Deflation approach for current value of output was used for the most activities, while for some activities extrapolation approach was used, depending on the available indicators.

Output is the value of goods and services generated by resident institutional units during a certain period. Gross output includes the market production value, production for own final use and other non-market production (goods and services which government and non-profit institutions provide to other institutional units free of charge or at prices that are not economically significant).

Međufazna potrošnja predstavlja vrijednost dobara i usluga po nabavnim cijenama, upotrijebljenih kao inputi u procesu proizvodnje (isključujući potrošnju fiksnog kapitala) u obračunskom periodu sa ciljem da se proizvedu druga dobra i usluge.

Bruto dodana vrijednost jednaka je razlici bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje.

UFPIM (usluge finansijskog/financijskog posredovanja indirektno mjerene) predstavlja vrijednost usluga finansijskog/financijskog posredovanja koja se izračunava indirektno. Obračunava se kao razlika između potraživanja po kamatama (aktivne kamate) i obaveza/obveza po kamatama (pasivne kamate) za institucionalne jedinice finansijskog/financijskog posredovanja. Ovom stavkom se vrši korekcija bruto dodane vrijednosti na nivou/razini ukupne ekonomije.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Intermediate consumption includes the value of goods and services at purchasers' prices consumed as inputs in process of production in accounting period (excluding consumption of fixed capital) in order to produce other goods and services.

Gross value added equals to the difference between gross output and intermediate consumption.

FISIM (Financial intermediation services indirectly measured) is defined as the value of financial intermediation services indirectly measured. It is calculated as the difference between the interests received from borrowers (interest payable) and the interests paid to depositors (interest receivable) for institutional units of the financial intermediation. With this item the correction of gross value added is made at the level of the whole economy.

Taxes on products are taxes paid on produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

ZNAKOVI

¹⁾ Oznaka za napomenu

SYMBOLS

¹⁾ Footnote

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Odsjek za statistiku nacionalnih računa
Prepared by: National Accounts Department

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet